

TUẦN 25

(Từ ngày 03/03/2025 đến ngày 08/3/2025)

TIẾT 73, TIẾT 74, Tiết 75

BÀI 18: CÁC CUỘC ĐẤU TRANH GIÀNH ĐỘC LẬP TRƯỚC THẾ KÌ X
(6 tiết)

A. LÝ THUYẾT (3 tiết đầu)

I. KHỞI NGHĨA HAI BÀ TRUNG (NĂM 40 – 43)

1. Nguyên nhân: Đánh đuổi quân xâm lược Hán, giành lại độc lập dân tộc, nối tiếp sự nghiệp các vua Hùng.

2. Diễn biến và kết quả:

- Tháng 3 - 40, Trưng Trắc cùng em gái là Trưng Nhị đã phát cờ khởi nghĩa ở Hát Môn, chiếm Mê Linh, rồi sau đó tiến xuống đánh chiếm Cổ Loa và Luy Lâu.
- Tháng 4 - 40, Hai Bà chiếm được Luy Lâu, thái thú Tô Định rút chạy về nước. Khởi nghĩa thắng lợi.
- Trưng Trắc được nhân dân suy tôn làm vua (Trưng Vương hay Trưng Nữ Vương), đóng đô ở Mê Linh.
- Mùa hè năm 42, nhà Hán đem quân sang đàn áp. Năm 43, cuộc khởi nghĩa thất bại.

II. KHỞI NGHĨA BÀ TRIỆU (NĂM 248)

1. Nguyên nhân: Dưới ách thống trị tàn bạo của nhà Ngô, Bà Triệu phát cờ khởi nghĩa.

2. Diễn biến và kết quả:

- Năm 248, cuộc khởi nghĩa bùng nổ lại Cửu Chân (Thanh Hóa).
- Từ căn cứ núi Nưa, nghĩa quân đánh qua các thành ấp của bọn đô hộ rồi đánh ra khắp Giao Châu.
- Nhà Ngô đem quân đàn áp, khởi nghĩa thất bại.

3. Ý nghĩa: Khẳng định ý chí đấu tranh giành độc lập của dân tộc ta.

III. KHỞI NGHĨA LÝ BÍ VÀ NƯỚC VAN XUÂN (NĂM 542 – 602)

1. Khởi nghĩa Lý Bí. Nước Vạn Xuân thành lập:

a. Nguyên nhân: Đầu thế kỉ VI, nhà Lương đô hộ Giao Châu. Thứ sử Giao Châu là Tiêu Tư cai trị tàn bạo, mất lòng dân.

b. Diễn biến và kết quả:

- Mùa xuân năm 542, khởi nghĩa Lý Bí bùng nổ, đánh đuổi Tiêu Tư, chiếm thành Long Biên, làm chủ Giao Châu.
- Nhà Lương hai lần đem quân sang đàn áp nhưng đều thất bại.
- Năm 544, khởi nghĩa thắng lợi.

c. Nước Vạn Xuân thành lập: Mùa xuân 544, Lý Bí lên ngôi vua (Lý Nam Đế), đặt tên nước là Vạn Xuân, đóng đô ở vùng cửa sông Tô Lịch (Hà Nội), cho xây điện Vạn Thọ và chùa Khai Quốc, cho đúc tiền riêng.

d. Ý nghĩa: Khởi nghĩa thắng lợi, Lý Bí lên ngôi Hoàng đế, lập nước riêng thể hiện tinh thần, ý chí độc lập.

2. Triệu Quang Phục đánh bại quân Lương:

- Tháng 5 – 545, nhà Lương cử quân xâm lược Vạn Xuân. Lý Nam Đế trao quyền chỉ huy kháng chiến cho Triệu Quang Phục.
- Triệu Quang Phục chọn Dạ Trạch làm căn cứ, lãnh đạo nhân dân kháng chiến.
- Năm 550, đánh bại quân Lương, Triệu Quang Phục xưng vương (Triệu Việt Vương).
- Năm 602: nhà Tùy đem quân xâm lược, nước Vạn Xuân sụp đổ

B. LUYỆN TẬP VÀ VẬN DỤNG

Sẽ làm ở tuần 28

C. DẶN DÒ:

- Học thuộc lòng nội dung **bài 18**
- Xem trước
 - ✓ **Bài 16: Thủy quyền. Vòng tuần hoàn nước. Nước ngầm, băng hà**
 - ✓ **Bài 17: Sông và hồ**